

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E
po Zahtjevu za pokretanje postupka „Mareco Index Bosnia“ d.o.o Sarajevo
protiv Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine

Sarajevo,
juli 2014. godine

Broj: 02-26-3-033-38-II/13
Sarajevo, 17.7.2014. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 41. stav (1) tačka a), člana 42. stav (1) tačka a), u vezi člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09) u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka privrednog subjekta „Mareco Index Bosnia“ d.o.o. Trampina 12, 71 000 Sarajevo privredno društvo za istaživanje javnog mnjenja i tržišta d.o.o. Sarajevo, Muhameda efendije Pandže 4, 71 000 Sarajevo, podnesenom dana 31.10.2013. godine pod brojem: 02-26-3-033-II/13, putem advokata Varunek Gorana, Đidikovac 5, 71 000 Sarajevo, protiv Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine, Augusta Brauna 2, 71 000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na 94. (devedesetčetvrtj) sjednici održanoj dana 17.7.2014. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

1. Odbija se Zahtjev za pokretanje postupka privrednog subjekta „Mareco Index Bosnia“ d.o.o. Trampina 12, 71 000 Sarajevo privredno društvo za istaživanje javnog mnjenja i tržišta d.o.o. Sarajevo, Muhameda efendije Pandže 4, 71 000 Sarajevo, podnesen protiv Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine, Augusta Brauna 2, 71 000 Sarajevo, radi utvrđivanja zabranjenog sporazuma u smislu člana 4. stav (1) tačke b) Zakona o konkurenciji, kao neosnovan.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 31.10.2013. godine pod brojem: 02-26-3-033-II/13 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev) podnesen od strane privrednog subjekta „Mareco Index Bosnia“ d.o.o. Trampina 12, 71 000 Sarajevo privredno društvo za istaživanje javnog mnjenja i tržišta d.o.o. Sarajevo, Muhameda efendije Pandže 4, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: Podnosilac zahtjeva ili Mareco) putem advokata Varunek Gorana, Đidikovac 5, 71 000 Sarajevo, protiv Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine, Augusta Brauna 2, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: Institut za mjeriteljstvo), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) tačke b) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon).

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije potpuna i kompletna, u smislu člana 28. stav (2) Zakona, te je dana 5.11.2013. godine pod brojem: 02-26-3-033-1-II/13 uputio zahtjev za dopunu dokumentacije.

Podnosilac zahtjeva je dopunio Zahtjev podneskom zaprimljenim pod brojem: 02-26-3-033-2-II/13 od 12.11.2013. godine, podneskom zaprimljenim pod brojem: 02-26-3-033-3-II/13 od dana 13.11.2013. godine, podneskom zaprimljenim pod brojem: 02-26-3-033-4-II/13 od dana 20.11.2013. godine, podneskom zaprimljenim pod brojem: 02-26-3-033-5-II/13 od 20.11.2013. godine, podneskom zaprimljenim pod brojem: 02-26-3-033-6-II/13 od dana 13.12.2013. godine i podneskom zaprimljenim pod brojem: 02-26-3-033-8-II/13 od dana 9.1.2014. godine.

Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 28. stav (3) Zakona, Podnosiocu zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva broj: 02-26-3-033-9-II/13 dana 20.1.2014. godine.

Podnosilac zahtjeva je tražio da Konkurencijsko vijeće donese privremenu mjeru kojom će naložiti Institutu za mjeriteljstvo BiH da obustavi postupanja po Rješenju broj: 06-46-6-JL-72-6/12 od 28.12.2012. godine.

Shodno navedenom, Konkurencijsko vijeće je dana 22.1.2014. godine donijelo Rješenje o odbijanju zahtjeva za donošenje privremene mjere broj: 02-26-3-033-15-II/13, dostavljeno dana 23.1.2014. godine, podneskom broj: 02-26-3-033-17-II/13.

1. Stranke u postupku

1.1. Podnosilac zahtjeva

1.1.1. Privredni subjekt „Mareco Index Bosnia“ d.o.o.

Privredni subjekt „Mareco Index Bosnia“ d.o.o. Trampina 12, 71 000 Sarajevo privredno društvo za istaživanje javnog mnjenja i tržišta d.o.o. Sarajevo, Muhameda efendije Pandže 4, 71 000 Sarajevo je registrovano u Općinskom sudu Sarajevo, pod matičnim brojem: 65-01-1036-09.

U privrednom subjektu Mareco privredni subjekt D3 Systems Inc Vienna Vurginina, USA Virginia posjeduje 15,0% udjela u osnovnom kapitalu, Balkan British Social Surveys, Gaurko Street 12, Sofija, Republika Bugarska ima 27,0%, privredni subjekt INDEX AD Shareholding association, Alexandre Zhendov 6, Slatina, Sofija, Republika Bugarska 24,0%, a ostali udio u osnovnom kapitalu imaju mali dioničari.

Osnovna registrovana djelatnost privrednog subjekta Mareco je istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja.

1.2. Protivna strana

1.2.1. Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine

Zakonom o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo BiH je osnovan Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine, Augusta Brauna 2, 71 000 Sarajevo, kao samostalna državna upravna organizacija, te uređen njegov položaj, nadležnosti, ovlaštenja kao i druga pitanja od značaja za organizaciju, funkcionisanje i rad Instituta za mjeriteljstvo BiH.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je tokom postupka primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», br. 18/06 i 34/10), i u skladu sa članom 26. Zakona i Zakon o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13).

Također, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i Zakon o mjeriteljstvu BiH («Službeni glasnik BiH», broj 19/01), Pravilnik o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter) («Službeni glasnik BiH», broj 67/12), Pravilnik o imenovanim mjeriteljskim laboratorijama («Službeni glasnik BiH», broj 67/12), Pravilnik o odobrenju tipa mjerila («Službeni glasnik BiH», 67/12), Pravilnik o vrstama i načinu označavanja mjerila prilikom verifikacije («Službeni glasnik BiH», broj: 67/12).

Konkurencijsko vijeće se u skladu sa članom 43. stav (7) Zakona, u svrhu ocjene predmetnog pitanja, može koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i odlukama Evropske komisije.

Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

Kao razlog za podnošenje Zahtjeva Podnosilac zahtjeva u bitnome navodi:

- Da je Institut za mjeriteljstvo dana 28.12.2012. godine Rješenjem broj: 06-46-6-JL-72-6/12 kao laboratoriju mjerila vremena peoplemetar (mjerila gledanosti) odredio Audience Measurement d.o.o. Pijačna 14k 71 000 Sarajevo, prilogom I istog Rješenja kao etalon određen je Pollux Server Power Edge R710, Dell, Tv.br.216CD5J;
- Da Pollux koji je određen kao softverski etalon za mjerila gledanosti- peoplemetre u Bosni i Hercegovini, predstavlja integrisani softverski paket koji prikuplja, provjerava, mjeri i izračunava podatke gledanosti, koji je razvijen i podržavan od strane Nielsen Corporate Centra za podršku i instaliranje u svim Nielsen peoplemetrima. Pollux softver je vlasništvo privrednog subjekta The Nielsen Company i kompatibilan je isključivo sa peoplemetrima privrednog subjekta The Nielsen Company;
- Da privredni subjekt Audience Measurement d.o.o. Sarajevo koji je određen kao laboratorija mjerila vremena - peoplemetra (mjerila gledanosti) je licencirana od strane privrednog subjekta The Nielsen Company i ekskluzivno na teritoriji Bosne i Hercegovine koristi njihove peoplemetre sa Pollux softverom;
- Da ako se za ispravnost peoplemetra koristi Pollux software, peoplemetar ni jednog drugog proizvođača ne može dobiti Rješenje o ispravnosti, jer je Pollux sistem za prikupljanje podataka funkcionalan samo za uređaje privrednog subjekta The Nielsen Company;
- Da ukoliko se na Nielsen-ov softver Pollux prikopča uređaj koji ne koristi isti software, svi podaci koje taj software prikupi bili bi netačni (ukoliko taj softver uopšte uspije prikupiti ikakve podatke zbog nepostojanja interooperabilnosti sistema). Ovakvim ponašanjem Instituta za mjeriteljstvo stvoren je jedinstveni slučaj u praksi da se specifičan softver jednog proizvođača uspostavlja kao standard /etalon, te je isključena mogućnost da peoplemetri drugih proizvođača dobiju Rješenje o ispravnosti mjerila, odnosno na tržištu mjerenja gledanosti u Bosni i Hercegovini postignuto je da samo mjerila The Nielsen Company ispunjavaju propisane mjeriteljske zahtjeve, čime je u potpunosti ograničena konkurencija. Ovo potvrđuje i dopis Instituta za mjeriteljstvo broj: 01-46-1-DZ-1420-1/13 od dana 10.10.2013. godine u kom je navedeno da je u Bosni i Hercegovini trenutno moguće koristiti samo dva peoplemetra i to TVM4 i TVM5 koje proizvodi AGB LAB Portorož, Republika Slovenija. Privredni subjekt AGB LAB Portorož je dio grupe AGB koja sa privrednim subjektom The Nielsen Company globalno prisustvuje i djeluje na tržištu mjerenja gledanosti. Zahvaljujući djelovanju instituta za mjeriteljstvo na tržištu mjerenja gledanosti na teritoriji Bosne i Hercegovine i faktički i formalno imamo samo učesnike koji koriste peoplmetre privrednog subjekta The Nielsen Company;
- Da prema članu 21. stav 4) Zakona o mjeriteljstvu BiH, mjerila za koja nije ocjenjena usklađenost po propisima, načinima i postupcima ocjenjivanja usklađenosti, koja nisu označena i za njih nije izdat certifikat o usklađenosti sa mjeriteljskim propisima, se ne smiju upotrebljavati. Stoga je očigledno da je spornim Rješenjem Instituta za mjeriteljstvo, Institut za mjeriteljstvo eliminisao sve koji ne koriste Pollux software, jer je specifični softver jedne firme proglašen kao jedini legalan softver za prikupljanje podataka o gledanosti u Bosni i Hercegovini. Spornim Rješenjem je Institut za mjeriteljstvo takođe ograničio i tehnički razvoj i inovaciju, jer na tržištu nije moguće koristiti drugačije i bolje proizvode koji ne koriste softver koji nije interooperabilan sa Nielsenovim Pollux softverom;

- Da je direktor Instituta za mjeriteljstvo dopisom od dana 10.10.2013. godine, sva mjerila gledanosti i verifikacije koja nisu zadovoljila date zahtjeve proglasio nezakonitim i naveo da po zakonu takva mjerila ne mogu biti korištena niti za mjerenje gledanosti niti kao podloga za bilo koje odluke u vezi platnih transakcija. Ovim dopisom je direktor Instituta za mjeriteljstvo dao zakonsko pravo klijentima Podnosioca zahtjeva da ne plate svoja dugovanja, sa druge strane klijenti koji su uredno izmirili svoje obaveze traže povrat novca, jer po odluci instituta nisu trebali platiti. Stoga počinje nesaglediva finansijska šteta Podnosiocu zahtjeva koja se ogleda u dugovanju i neplaćanju klijenata, a po osnovu izvršene usluge mjerila gledanosti. Institut za mjeriteljstvo je nastavio da krši odredbe Zakona o konkurenciji, time što je Federalnoj televiziji uputio dopis broj: 01-46-1-1420-3/13 od dana 1.11.2013. godine, kojim je poziva da stavi van snage ugovor koji ima zaključen sa Podnosiocem zahtjeva. Također je dana 11.12.2013. godine pod brojem: 01-46-1-DZ-1420-6/13 uputio informaciju medijskoj agenciji S.V.- RSA BiH, da sva mjerila koja su ranije uvezena moraju proći proceduru ispitivanja koju provodi Institut i moraju biti verifikovana od strane Imenovane laboratorije da bi se mogla koristiti u svrhu mjerenja gledanosti, a da Podnosilac zahtjeva nije podnio zahtjev za verifikaciju i označavanje mjerila gledanosti. Pored materijalne štete Podnosiocu zahtjeva se narušava ugled na tržištu Bosne i Hercegovine i zbog trenutne situacije doći će do apsolutne blokade i zatvaranja Podnosioca zahtjeva, te otpuštanja radnika.

Podnosilac zahtjeva je proširio prvobitni zahtjev i na Rješenje o imenovanju laboratorije za verifikaciju mjerila vremena broj: 06-46-6-J123JL-7/13, kojim je Institut za mjeriteljstvo kao laboratoriju mjerila vremena opet odredio Audience Measuerment d.o.o. na period do dana 27.12.2015. godine i prilogom I istog Rješenja i dalje je kao etalonska oprema određen Pollux Server Power Edge R710, Dell, Tv.br.216CD5J navodeći :

- Da u Zakonu o mjeriteljstvu BiH nije postojao pravni osnov da direktor Instituta donese Pravilnik o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter) i Naredbu o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije, odnosno Aneks mjerila koja podliježu obaveznoj verifikaciji i periodima u kojima se vrši verifikacija, kojim aktima je svrstao peoplemetre, pod tačku 22. Aneksa, u Mjerila vremena, a koja mjerila podliježu verifikaciji svake 3 (tri) godine. Zbog navedenog su i ti akti ništavi i nezakoniti, te predstavljaju zabranjene sporazume iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona;
- Da bi nešto bilo zakonsko mjerenje mora zadovoljiti dva kriterija:
 1. da je to mjerenje arbitrarno u odnosima dviju strana;
 2. da je to mjerenje dovoljno precizno, odnosno mjeriteljski validno.
- Da peoplemeter predstavlja elektronski uređaj koji registruje podatke o gledanju televizijskih programa na televizoru na koji je postavljen. Peoplemeter nije nikakvo brojilo koje nešto broji i koje bi trebalo da zadovoljava neke posebne standarde, koji se odnose na namjenu takvog uređaja. Takvi standardi za uređaje ove namjene ne postoje. Peoplemetar ne mogu primjeniti jednostavni principi poput standardnih metričkih veličina kao što su težina (u kilogramima) ili dužina (npr. u metrima). Svaki peoplemeter se treba smatrati jedinstvenim i cjelovitim. Softver peoplemetra komunicira sa hardverom koristeći protokol koji je korporativna tajna i koji je specifičan za svaki sistem. Da je protokol standardan i javno dostupan, onda bi se svako mogao povezati na uređaj, povući prikupljene podatke i tako prekršiti jedan od ključnih principa u TAM (television audience measurment – mjerenje tv publike) poslovanju. U skladu sa prethodno navedenim, ne postoji softverski standard za peoplemetre i teško da će u naredno vrijeme biti.
- Da je direktor Instituta za mjeriteljstvo Pravilnikom o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter) i Naredbom o mjerilima u zakonskom

mjeriteljstvu i rokovima verifikacije, tj. Aneksom mjerila koja podliježu obaveznoj verifikaciji i periodima u kojima se vrši verifikacija, svrstao peoplemetre pod tačku 22. Aneksa u Mjerila vremena, a koji podliježu verifikaciji svake 3 (tri) godine;

- Podnosilac zahtjeva – MIB (Mareco) nije predao zahtjev za verifikaciju mjerila gledanosti (peoplemetara) iz više razloga:
 1. MIB-ovi uređaji rade kao radio oprema i imaju adekvatnu dozvolu za korištenje izdatu od RAK-a, u maju 2006. na period od 10 godina, bez pojedinačnih dozvola;
 2. Uređaji sa kojim MIB raspolaže ne mogu biti verifikovani na Pollux-u, koji je imenovan za etalonsku opremu;
 3. Zbog spornih podzakonskih akata Instituta za mjeriteljstvo, kojim se onemogućava konkurencija.
- Da je prema Pravilniku o ispitivanju i odobrenju tipa mjerila predviđeno da se sva mjerila moraju verifikovati donošenjem Institutu za mjeriteljstvo ili potpisati izjavu da će se obezbijediti nesmetan pristup mjerilu. U prvom slučaju, to je nemoguće jer se uređaji ne mogu skidati iz domaćinstva, iz razloga što se podaci iz svakog domaćinstva moraju prikupljati i dostavljati klijentima svaki dan u 13:00 (narušava se stabilnost sistema i podataka), a u drugom slučaju podnosilac zahtjeva bi morao otkriti učesnike u panelu. Uzimajući u obzir da je pristup uređaju od strane trećeg lica svakako nedopustiv, a pogotovo što je ovlaštena laboratorija za verifikaciju uređaja i drugi provajder na tržištu, to bi značilo svojevrsno poslovno samoubistvo za privredni subjekt Mareco;

U članu 2. Pravilnika o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter) navedeni su osnovni zahtjevi koje mjerni sistem (ili set) za mjerenje gledanosti mora imati.

U ovom se članu navode bez ikakvog tehničkog značenja i razloga ulazni i izlazni naponi za peoplemetre (dakle za sve peoplemetre). Ovo predstavlja još jedan paradoks Instituta za mjeriteljstvo, iz razloga što svaki uređaj ima svoj način napajanja i to uopšte nije bitno za ispravnost njegovog rada.

Tehničke karakteristike MIB-ovih uređaja se razlikuju od onih navedenih u mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter). Ovakvim definisanjem uslova u članu 2. Pravilnika o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter), izvršena je diskvalifikacija uređaja konkurentnih uređajima privrednog subjekta The Nielsen Company.

Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povrede Zakona na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: 02-26-03-033-11-II/13 dana 22.1.2014. godine (u daljem tekstu: Zaključak), protiv Instituta za mjeriteljstvo, radi utvrđivanja zabranjenog sporazuma, iz odredbi člana 4. stav (1) tačka b) Zakona.

U skladu sa članom 33. stav (1) Zakona, Konkurencijsko vijeće je dostavilo Zaključak na izjašnjenje Institutu za mjeriteljstvo aktom broj: 02-26-03-033-16-II/11 dana 23.1.2014. godine.

U ostavljenom roku za dostavu odgovora, Institut za mjeriteljstvo je podneskom broj: 02-26-3-033-21-II/13 od dana 7.2.2014. godine dostavio Odgovor na zahtjev za pokretanje postupka podnesen od strane privrednog subjekta Mareco.

Konkurencijsko vijeće je Institutu za mjeriteljstvo uputilo zahtjeve za dodatnom dostavom podataka i dokumentacije, aktom broj: 02-26-033-32-II/13 dana 13.5.2014. godine i aktom broj: 02-26-3-033-34-II/11 dana 15.5.2014.godine

U smislu naprijed navedenih zahtjeva, tražena dokumentacija i podaci su dostavljeni aktom broj: 02-26-3-033-35-II/11 dana 19.5.2014.godine i aktom broj: 02-26-3-033-37-II/11 dana 20.5.2014. godine.

Institut za mjeriteljstvo je u Odgovoru na zahtjev za pokretanje postupka i ostalim podnescima dostavljenim Konkurencijskom vijeću, u bitnom naveo slijedeće:

- Da navodi podnosioca zahtjeva da je Institut za mjeriteljstvo stvorio jedinstven slučaj u svijetu na način da je specifičan softver jedne firme uspostavio kao standard/etalon čime je isključena mogućnost da peoplemetri drugih proizvođača dobiju rješenje o ispravnosti mjerila, su pravno i činjenično neargumentovani, te mjeriteljski i tehničko-tehnološki stručno nedokazani i predstavljaju dokaz suštinskog neznanja ili nehtijenja razumijevanja ovih tehnologija;
- Da se Institut u procedurama regulisanja ove oblasti bavi i interesuje ga samo kvalitet mjerenja tj. mjerilo, a kada je u pitanju imenovanje laboratorije, oprema u laboratoriji mora biti kalibrisana. Institut se ne uključuje niti će raditi bilo šta što se tiče statistike gledanosti, panela, odabira domaćinstva, mjesta instalacije i sl. a čime se od strane podnosioca pokušavaju uplašiti medijske kuće i tv stanice;
- Da etalonska oprema za verifikaciju mjerila gledanosti TV (peoplemetara) nije specifični softver, kako to navodi podnosilac Zahtjeva, nego računarski server, koji se sinhronizira sa NTP (Network Time Protocol) serverima nivoa Stratum 1 ili Stratum 2 (ovo su imena internacionalnih servera za distribuciju tačnog vremena u svijetu). Ovakvi NTP serveri se čuvaju u laboratorijama za vrijeme i frekvenciju Nacionalnih mjeriteljskih Instituta u Evropi i svijetu. Serveri nivoa Stratum 1 direktno su povezani na vrlo tačan izvor vremena (frekvencije) – Stratum 0, čija je tačnost izuzetno velika (10^{-14} s do 10^{-15} s). Nacionalne laboratorije za vrijeme i frekvenciju u Nacionalnim Institutima za mjeriteljstvo, najčešće putem GPS-a, kompariraju svoje izvore tačnog vremena (frekvencije) sa atomskim oscilatorima na GPS satelitima, a onda rezultate šalju Međunarodnom Birou za mjere i tegove (fr. BIPM) koji na bazi algoritama ALGOS, proračunava Međunarodno atomsko vrijeme (Temps Atomique International) odnosno Univerzalno koordinirano vrijeme (Universal time Coordinated), te se tako ostvaruje međunarodna sljedivost rezultata mjerenja vremena /frekvencije danas u svijetu. Računarski server koji služi za verifikaciju mjerila gledanosti TV preuzima tačno vrijeme sa spomenutih NTP servera nivoa Stratum 1 odnosno Stratum 2 (niži nivo tačnosti) i na taj način sinhronizira svoj interni oscilator (takt) kroz neprekinuti lanac poređenja rezultata mjerenja praktično do vrlo tačnog i stabilnog izvora vremena i frekvencije;

Etalonska oprema u laboratoriji može biti bilo koji računarski server koji se sinhronizira sa NTP serverima odgovarajućeg nivoa koristeći odgovarajući softver. Raličiti tipovi softvera za sinhronizaciju dostupni su na tržištu besplatno. Pomoću tog servera vrši se verifikacija – identifikacija granice dozvoljene greške internih oscilatora svih mjerila gledanosti TV koji se nalaze u sistemu sa internim oscilatorom referentnog NTP servera. Ovakav način verifikacije mjerila gledanosti TV (prethodno tipski odobrenih) u potpunosti omogućava adekvatnu verifikaciju predmetnih mjerila;

- Da se pravna argumentacija ogleda u tome da verifikaciju mjerila gledanosti TV (peoplemetara) mogu vršiti sva pravna lica koja prođu proceduru imenovanja od strane Instituta za mjeriteljstvo, a koja imaju odgovarajući prostor, edukovano laboratorijsko osoblje, dokumentovane procedure rada i odgovarajuću opremu, što osobe kao stranke

dokazuju u postupku imenovanja pred Institutom za mjeriteljstvo, koji u okviru zakonom utvrđenog djelokruga obavlja upravne i druge stručne poslove iz oblasti mjeriteljstva i mjeriteljskog sistema u Bosni i Hercegovini;

- Da je Institut za laboratoriju koju je imenovao utvrdio da ona posjeduje odgovarajući etalonski server koji vrši spomenute funkcije i da taj server može komunicirati sa bilo kojim mjerilom koje ispunjava tehničke uslove za instalaciju. Proizvođača takvih mjerila na svijetu ima dosta (najmanje deset) i bilo koje mjerilo za koje proizvođač ili njegov predstavnik zatraži od Instituta za mjeriteljstvo odobrenje tipa i za koje se utvrdi da ispunjava tehničke zahtjeve i bude tipski odobreno, može komunicirati sa ovim serverom. Svaki server koji jeste ili će biti prepoznat kao etalonski u do sada imenovanoj laboratoriji ili u nekoj budućoj laboratoriji, za koju pravni subjekt zatraži imenovanje kod Instituta, jeste i morat će biti u mogućnosti da komunicira sa bilo kojim mjerilom, jer u protivnom ta laboratorija neće biti imenovana;
- Da je proces imenovanja mjeriteljskih laboratorija upravni postupak koji se provodi u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku i Zakona o mjeriteljstvu BiH i odgovarajućem podzakonskim aktom odnosno Pravilnikom o imenovanim mjeriteljskim laboratorijama. Postupak imenovanja mjeriteljskih laboratorija se pokreće i vodi na zahtjev pravne osobe, kao stranke u predmetnom postupku, kojim se traži imenovanje mjeriteljske laboratorije za određenu oblast, obim i opseg verifikacije mjerila;

U postupku odlučivanja i provođenja svih procesnih radnji u upravnom postupku ukoliko Podnosilac zahtjeva ispuni sve zakonom propisane uslove, Institut za mjeriteljstvo donosi rješenje o imenovanju mjeriteljske laboratorije koji predstavlja konačan upravni akt, čime se upravna stvar konačno rješava, a eventualno nezadovoljna stranka - podnosilac zahtjeva, ima pravo pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom Bosne i Hercegovine.

Takva pravna osoba koja je imenovana za mjeriteljsku laboratoriju ima ovlaštenje da vrši verifikaciju mjerila u obimu i opsegu i vremenskom roku koji je određen rješenjem o imenovanju, kao upravnim aktom Instituta za mjeriteljstvo;

- Da isključivo imenovane pravne osobe koje su zadovoljile zahtjevima i propisanim uslovima te kriterijumima utvrđenim zakonom i odgovarajućim podzakonskim aktima, uz nadzor Instituta za mjeriteljstvo, mogu vršiti verifikaciju, ispitivanje i označavanje mjerila iz oblasti zakonskog mjeriteljstva, a što je u konkretnom slučaju zadovoljila pravna osoba Audience Measurement d.o.o. Sarajevo kojoj je u postupku imenovanja pred Institutom za mjeriteljstvo upravnim aktom (Rješenjem) dodjeljen status imenovane mjeriteljske laboratorije. Ona je zadovoljila sve propisane uvjete i zahtjeve za obavljane ispitivanja i verifikacije mjerila vremena – mjerila gledanosti (peoplemetri), kako je to i propisano odgovarajućim podzakonskim aktima (Pravilnik o imenovanim mjeriteljskim laboratorijama, Naredba o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije i Pravilnik o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter), doneseni od Instituta za mjeriteljstvo u 2012. godini);
- Da u skladu sa važećim mjeriteljskim propisima u Bosni i Hercegovini mjerila gledanosti koja su predmet ovog postupka, pripadaju zakonskom mjeriteljstvu tj. grupi mjerila koja podliježu obaveznoj verifikaciji prije njihovog stavljanja na tržište i upotrebu u Bosni i Hercegovini, što *de facto i de iure* pravno znači da mjerila u zakonskom mjeriteljstvu:
 1. moraju imati Certifikat o odobrenju tipa (prema Zakonu o mjeriteljstvu BiH: član 21; član 1.pod 2.; član 3. pod d, e, f, g; član 4. pod 1., prema Pravilniku o odobrenju tipa mjerila,

2. moraju biti verifikovana od strane imenovane laboratorije tj. pravnog lica koje imenuje Institut za mjeriteljstvo BiH (prema Zakonu i Pravilniku o imenovanim mjeriteljskim laboratorijama), i
3. moraju biti propisno označena verifikacijskom naljepnicom (prema Zakonu i Pravilniku o vrstama i načinu označavanja mjerila prilikom verifikacije).

Zakon o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine u Članu 21. stav 4. kaže:

„Da mjerila, za koja nije ocjenjena usklađenost po propisanim načinima i postupcima ocjenjivanja usklađenosti (Certifikat o odobrenju tipa u slučaju mjerila u zakonskom mjeriteljstvu), koja nisu označena i za njih nije izdat certifikat o usklađenosti sa mjeriteljskim propisima (Certifikat o verifikaciji za mjerila u zakonskom mjeriteljstvu), ne smiju se upotrebljavati.“

Da iz navedenog proizilazi da, mjerila za koja nije ocjenjena usklađenost na propisan način u postupku ocjenjivanja usklađenosti (Certifikat o odobrenju tipa mjerila u slučaju mjerila u zakonskom mjeriteljstvu), te koja nisu označena i za njih nije izdat certifikat o usklađenosti sa mjeriteljskim propisima (Certifikat o verifikaciji za mjerila u zakonskom mjeriteljstvu) ne smiju se upotrebljavati niti koristiti u Bosni i Hercegovini.

- Da uporno i namjerno dezinformisanje od strane Podnosioca zahtjeva ima za cilj pravdanje svojim klijentima za svoje nesposobnosti, svrstavanjem druge strane u neke protivnike njihovog poslovanja. Nas kao državnu samostalnu upravnu organizaciju uopšte ne interesuju pojedini slučajevi poslovanja pojedinih klijenata, nego nas samo zanima posao iz naših nadležnosti. Konačno zašto Podnosilac toliko oklijeva da donese svoja mjerila radi certifikacije tipa i radi kasnije verifikacije i zašto ne prijave svoju laboratoriju za imenovanje, ukoliko su sigurni u svoj kvalitet kojim su toliko godina unazad zadovoljavali svoje klijente.
- Da u Bosni i Hercegovini se mogu stavljati u upotrebu samo ona mjerila iz zakonskog mjeriteljstva koja su tipski odobrena, pa pošto su za mjerenje gledanosti trenutno odobrena dva tipa mjerila samo se ona za sada mogu koristiti TVM4 i TVM5, proizvođača privrednog subjekta AGB LAB Portorož po licenci privrednog subjekta The Nielsen Company – proizvođača iz USA, najvećeg i najpoznatijeg proizvođača koji je prije 70 godina u USA prvi uspostavio sistem mjerenja i gledanosti i slušanosti i koji je danas najzastupljeniji na tržištu razvijenih zemalja. Mjerila službenih oznaka BA H-9-1001 i BA H-9-1002 su tipski odobrena dana 8.10.2012. sa rokom važenja od 10 godina;
- Da je Institut za mjeriteljstvo izdao preko 950 certifikata o odobrenju tipa za mjerila raznih proizvođača u raznim oblastima (podaci dostupni na web stranici www.met.gov.ba), te zašto Podnosilac zahtjeva ne dostavlja svoja mjerila na certifikaciju ako već godinama sa njima pruža usluge svojim klijentima;
- Da je imenovanje laboratorije privrednog subjekta Audience Measurement d.o.o. Sarajevo obavljeno prema važećoj proceduri, a rješenje o imenovanju izdato je dana 28.12.2012. godine, i do tog datuma nije rađena verifikacija. Dakle, prvo Imenovanje laboratorije privrednog subjekta Audience Measurement d.o.o. Sarajevo (Laboratorija za verifikaciju mjerila vremena – peplemetara (mjerila gledanosti) je obavljeno prema važećoj proceduri, a na osnovu Zahtjeva Laboratorije od dana 10.10.2012. godine, a Rješenje o imenovanju izdato je dana 28.12.2012. godine. Zahtjev za reimenovanje predmetne laboratorije podnesen je dana 29.11.2013. godine, a Rješenje o imenovanju izdato je dana 27.12.2013. godine, te imenovanjem laboratorije, Institut za mjeriteljstvo ima 25 imenovanih laboratorija za razne mjeriteljske oblasti (podaci dostupni na web stranici www.met.gov.ba). Zbog specifičnosti i skupoće opreme postoji po jedna imenovana laboratorija za verifikaciju mjerila u zakonskom mjeriteljstvu, u oblastima verifikacije:

plinomjera, mjerila toplotne energije, mjerila koncentracije alkohola u krvi preko izdaha. Zašto Podnosilac zahtjeva nije dostavio zahtjev za imenovanje svoje laboratorije, odnosno da li sumnja u komisije Instituta za mjeriteljstvo koje su u više od 25 slučajeva odlučivale o kvalitetu različitih laboratorija ili sumnja u svoje mogućnosti;

- Da je Podnosilac zahtjeva prekršio navedene zakonske propise na način da mjerila gledanosti (peoplemetri) s kojima obavlja usluge prema trećim licima stavlja u upotrebu i na korištenje prije ispunjavanja zakonom propisanih zahtjeva tj. prije ispitivanja i certifikacije usklađenosti takvog mjerila sa propisanim zahtjevima i prije njihove obavezne zakonske verifikacije i označavanja, te šteti interesima fizičkih i pravnih lica, koji su dio mjeriteljskog sistema, kao i interesima i pravima samih građana kao potrošača u Bosni i Hercegovini;

Iz gore navedenog proizilazi, da Institut za mjeriteljstvo dodjelom statusa imenovane mjeriteljske laboratorije za verifikaciju mjerila vremena (peoplemetri), navedenoj pravnoj osobi, te izdavanjem certifikata o odobrenju dva tipa mjerila gledanosti (navedeni od Podnosioca zahtjeva), u skladu sa navedenim zakonskim propisima nije ograničio konkurenciju na tržištu Bosne i Hercegovine niti je kako to Podnosilac zahtjeva navodi narušio tržišnu konkurenciju na tržištu mjerenja gledanosti, već je postupio prema ovlaštenjima i nadležnostima koji su utvrđeni zakonom o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo i drugim navedenim zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini. Dakle, ne postoji nikakvo zabranjeno djelovanje Instituta za mjeriteljstvo kako to navodi Podnosilac zahtjeva, pozivajući se na odredbu čl. 4. stav (1) tačka b) Zakona, jer svaki privredni subjekt, u okviru svoje registrovane djelatnosti, ukoliko upotrebljava ili koristi mjerila koja podliježu obaveznoj zakonskoj verifikaciji prije njihove upotrebe i stavljanja na tržište, mora zahtjevati njihovu verifikaciju, ispitivanje i certifikaciju usklađenosti sa mjeriteljskim zahtjevima utvrđenih zakonskim mjeriteljskim propisima u Bosni i Hercegovini od nadležnog organa Bosne i Hercegovine.

Navodi Podnosioca zahtjeva koji se odnose na to da je istom počinjena nesaglediva finansijska šteta u njegovom poslovanju, od strane Instituta za mjeriteljstvo, su takođe pravno neosnovani i činjenično neargumentovani, zašto nije potrebno da se Institut za mjeriteljstvo uopšte i osvrće na takve neosnovane navode. Ovo iz razloga što će Institut za mjeriteljstvo pokrenuti odgovarajući prekršajni postupak protiv Podnosioca zahtjeva jer on stavlja u promet ili upotrebljava mjerilo koje nije na propisan način verificirano ili upotrebljava mjerilo za koje nije izdat certifikat o ocjenjivanju usklađenosti, a što će biti predmet navedenog i drugog postuka.

Sve navedeno odnosi se i na prošireni Zahtjev privrednog subjekta Mareco.

Slijedom navedenog, Institut za mjeriteljstvo, predlaže da Konkurencijsko vijeće odbije Zahtjev privrednog subjekta Mareco, podnesen protiv Instituta za mjeriteljstvo, kao neosnovan.

3. Usmena rasprava

Budući da se radi o postupku stranaka sa suprotnim interesom Konkurencijsko vijeće, u skladu sa odredbom člana 39. Zakona, je zakazalo usmenu raspravu na kojoj su se zastupnici stranaka izjasnili o činjenicama i okolnostima na kojim se temelji Zahtjev i Zaključak.

Na usmenoj raspravi održanoj dana 23.4.2014. godine u Konkurencijskom vijeću u ime stranaka u postupku su pristupili njihovi zakonski zastupnici i punomoćnici (Zapisnik sa usmene rasprave, akt broj: 02-26-3-033-31-II/13).

Podnosilac zahtjeva je istakao da u cjelosti ostaje kod navoda iz Zahtjeva i podnesak podnesen na usmenoj raspravi dopunio novim dokazima.

Protivna strana je također u cijelosti ostala kod Odgovora na Zaključak o pokretanju postupka i Zahtjeva za pokretanje postupka, te navela da će se na podnesak Podnosioca zahtjeva koji joj je podnesen na usmenoj raspravi naknadno izjasniti.

U skladu sa zaključkom sa usmene rasprave stranke u postupku su naknadno dostavile izjašnjenja na sporna pitanja koja su se javila tokom usmene rasprave, podneskom broj: 02-26-3-033-35-II/13 dana 19.5.2014. godine, podneskom broj: 02-26-3-033-37-II/13 dana 20.5.2014. godine.

4. Relevantno tržište

U skladu sa članom 3. stav (1) Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda i/ili usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području.

Relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Konkurencijsko vijeće je odredilo da je u predmetnom postupku relevantno tržište tržište proizvoda pružanje usluga mjerenja TV gledanosti.

Relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

U smislu navedenog, Konkurencijsko vijeće je za relevantno tržište predmetnog postupka utvrdilo tržište pružanja usluga mjerenja TV gledanosti u Bosni i Hercegovini.

5. Utvrđivanje činjeničnog stanja

U predmetnom postupku, pristupilo se prikupljanju relevantne dokumentacije i podataka, te je uvidom u iste utvrđeno sljedeće:

- Zakonom o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo BiH osnovan je Institut za mjeriteljstvo, kao samostalna državna upravna organizacija;
- Nadalje, Zakonom o osnivanju instituta za mjeriteljstvo BiH su utvrđene njegove nadležnosti:
 - a. *priprema nacрте zakonskih akata i drugih propisa iz domena svoje nadležnosti i koordinira donošenje propisa po kojima rade institucije za mjeriteljstvo u entitetima,*
 - b. *ostvaruje etalonsku bazu na nivou državnih etalona i nadzire ostvarivanje etalonske baze sekundarnih i radnih etalona,*
 - c. *osigurava sljedivost mjerenja u BiH do međunarodnih etalona mjernih jedinica,*
 - d. *uspostavlja, imenuje i nadzire mjeriteljske laboratorije,*
 - e. *nadzire i koordinira rad službi za kontrolu predmeta od plemenitih metala,*
 - f. *vrši kalibraciju i verifikaciju etalona (mjerila), referentnih materijala i opreme koju koriste institucije u entitetima za mjeriteljstvo u skladu s propisima usklađenim s*

- preporukama i dokumentima Međunarodne organizacije za zakonsko mjeriteljstvo (OIML) kao i s drugim relevantnim međunarodnim normativnim dokumentima,*
- g. bavi se istraživačko-razvojnou djelatnošću, predlaže i određuje prioritete realizacije razvojnih projekata i učestvuje u međunarodnim projektima,*
 - h. izrađuje studije, strategije razvoja, projekte, analize i druge poslove u cilju izgradnje mjeriteljskog sistema u BiH i mjeriteljske laboratorijske infrastrukture,*
 - i. provodi međunarodne ugovore o saradnji u oblasti mjeriteljstva, te učestvuje u radu međunarodnih organizacija i u njima predstavlja Bosnu i Hercegovinu.*
- Članom 15. u vezi sa članom 4. stav 6. Zakona o mjeriteljstvu BiH je propisano da se ispitivanje i verifikacija etalona i mjerila obavljaju u mjeriteljskim laboratorijama i centrima za verifikaciju mjerila koje imenuje direktor Instituta za mjeriteljstvo uz saglasnost Vijeća za mjeriteljstvo BiH i da se mogu imenovati samo ona pravna lica koja su prethodno prošla proceduru akreditiranja u skladu sa evropskim standardima serije EN 45000, odnosno ISO 17025 ili proceduru jednako vrijednu proceduri akreditiranja;
 - Institut za mjeriteljstvo u skladu sa članom 22. stav 2) Zakona o mjeriteljstvu BiH, je donio Pravilnik o imenovanim mjeriteljskim laboratorijama, kojim su definisani uslovi i postupak za imenovanje laboratorije;
 - Direktor Instituta za mjeriteljstvo je dana 28.12.2012. godine Rješenjem broj: 06-46-6-JL-72-6/12 za laboratoriju za obavljanje verifikacije mjerila vremena-peoplemetara (mjerila gledanosti) imenovao privredni subjekt Audience Measurement d.o.o. Sarajevo, te Prilogom I Rješenja kao etalonsku oprema za aktivnosti verifikacije mjerila vremena naveo etalon Polux Server Power Edge R710, Dell, Tv.br.216CD 5J;
 - Članom 4. stav 1) Zakona o mjeriteljstvu BiH je također utvrđeno da je Institut za mjeriteljstvo jedini ovlašten da obavlja stručne i organizacione poslove na području zakonskog mjeriteljstva u Bosni i Hercegovini određene tim zakonom i nadzire njegovo provođenje;
 - Institut za mjeriteljstvo je u skladu sa članom 21. stav 5) donio Pravilnik o ispitivanju i odobrenju tipa mjerila, kojim je propisan postupak ispitivanja i odobrenja mjerila, kojim se utvrđuje da li je tip mjerila usklađen sa propisanim mjeriteljskim zahtjevima i pogodan za stavljanje u promet i upotrebu na teritoriji Bosne i Hercegovine;
 - Institut za mjeriteljstvo je u skladu sa članom 4. stav 2) donio Pravilnik o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter) kojim su definisani mjeriteljski i tehnički zahtjevi za opremu koja se koristi u procesu utvrđivanja, mjerenja i nadzora gledanosti TV programa, način montaže i održavanja opreme za utvrđivanje, mjerenje i nadzor gledanosti TV programa, način uvezivanja opreme i prenos podataka kao i ostali uslovi koje sistem mora zadovoljiti;
 - Privredni subjekt Audience Measurement d.o.o. Sarajevo je jedini podnio zahtjev za odobrenje tipa mjerila za električne uređaje za mjerenje gledanosti TV i to za dva tipa mjerila: TVM4 i TVM5, te da je Institut za mjeriteljstvo dana 8.10.2012. godine izdao Certifikat o odobrenju tipa broj: 06-46-6-JL-1314-2/12 za tip mjerila TVM5 i Certifikat o odobrenju tipa broj: 06-46-6-JL-1315-2/12 za tip mjerila TVM4, a dopunom Certifikata o odobrenju tipa broj: 06-46-6-JL-1314-2/12 od dana 8.10.2012 .godine, proširen je i na podtipove: TVM5 Lite, TVM5 Lite Autonomus, TVM5-TU i TVM5-BU;
 - Institut za mjeriteljstvo je rješavajući po Zahtjevu za izdavanje rješenja o imenovanju laboratorije za verifikaciju mjerila vremena (peoplemeter), podnesenog dana 29.11.2013. godine od privrednog subjekta Audience Measurement d.o.o., donio Rješenje o

imenovanju laboratorije broj: 06-46-6-123JL-7/13 dana 27.12.2013. godine, kojim je privredni subjekt Audience Measurement d.o.o. Sarajevo, imenovan za laboratoriju verifikacije mjerila vremena (peoplemeter), na period od 24 mjeseca od dana donošenja Rješenja;

- Podnosilac zahtjeva nije nikada Institutu za mjeriteljstvo podnio Zahtjev za izdavanje rješenja o imenovanju laboratorije za verifikaciju mjerila vremena (peoplemeter), niti Zahtjev za odobrenje tipa mjerila za električne uređaje za mjerenje gledanosti TV, a članom 24. Zakona o mjeriteljstvu BiH je utvrđena i posebna pravna zaštita za podnosioc zahtjeva za ocjenjivanje usklađenosti mjerila tako što protiv rješenja Instituta za mjeriteljstvo, Podnosilac zahtjeva može pokrenuti upravni spor.

Član 4. stav (1) tačka b) Zakona propisuje da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata (u daljem tekstu: sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se odnose na ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja.

Zakon o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo je definisao nadležnosti, prava i obaveze Instituta za mjeriteljstvo u oblasti zakonskog mjeriteljstva u Bosni i Hercegovini. Institut za mjeriteljstvo u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu BiH ima obavezu da donošenjem podzakonskih akata uređuje oblasti koje osiguravaju tačna i međunarodno usklađena mjerenja; ostvarivanje i upotrebu etalona i referentnih materijala; upotrebu, ispitivanje, verifikaciju i mjeriteljski nadzor nad mjerilima. Institut za mjeriteljstvo je donio Pravilnik o imenovanju mjeriteljskih laboratorija, kojim je regulisan postupak imenovanja mjeriteljskih laboratorija. U skladu sa Pravilnikom o imenovanju mjeriteljskih laboratorija, Institut za mjeriteljstvo je rješavajući po Zahtjevu za izdavanje rješenja o imenovanju laboratorije za verifikaciju mjerila vremena (peoplemeter), podnesenim dana 10.10.2012. godine od strane privrednog subjekta Audience Measurement d.o.o. Sarajevo donio Rješenje o imenovanju laboratorije broj: 06-46-6-JL-72-6/12 dana 28.12.2012. godine, kojim je privredni subjekt Audience Measurement d.o.o. Sarajevo, imenovan za laboratoriju verifikacije mjerila vremena (peoplemeter), na period od 12 mjeseci. Također, rješavajući po Zahtjevu za izdavanje rješenja o imenovanju laboratorije za verifikaciju mjerila vremena (peoplemeter), podnesenog dana 29.11.2013. godine od strane privrednog subjekta Audience Measurement d.o.o. Sarajevo, donio Rješenje o imenovanju laboratorije broj: 06-46-6-123JL-7/13 dana 27.12.2013. godine, kojim je privredni subjekt Audience Measurement d.o.o. Sarajevo, imenovan za laboratoriju verifikacije mjerila vremena (peoplemeter), na period od 24 mjeseca od dana donošenja Rješenja.

Konkurencijsko vijeće je analizom člana 2. stav 1) tačka a) Pravilnika o imenovanju mjeriteljskih laboratorija utvrdilo da svaki privredni subjekt koji ispunjava relevantne zahtjeve propisane ovim Pravilnikom može biti imenovan za mjeriteljsku laboratoriju, što znači da se imenovanjem jednog privrednog subjekta za mjeriteljsku laboratoriju, ne isključuje mogućnost da ostali privredni subjekti kao i Podnosilac zahtjeva, mogu biti imenovani za mjeriteljsku laboratoriju ukoliko podnesu zahtjev za imenovanje i ispunjavaju uslove za imenovanje definisane Pravilnikom o imenovanju mjeriteljskih laboratorija. Samim tim se Rješenje Instituta za mjeriteljstvo ne može smatrati zabranjenim sporazumom kojim se ograničava ili kontroliše tržište, u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona, jer je Podnosiocu zahtjeva u skladu sa Pravilnikom o imenovanju mjeriteljskih laboratorija ostavljena mogućnost da i on, kao i ostali učesnici na tržištu podnese zahtjev za imenovanje sopstvene mjeriteljske laboratorije.

U pogledu navoda Podnosioca zahtjeva da Imenovana laboratorija za verifikaciju mjerenja gledanosti koristi etalonsku opremu za aktivnosti verifikacije mjerila vremena Polux Server

Power Edge R710, Dell, Tv.br.216CD 5J, koji je funkcionalan samo za uređaje privrednog subjekta The Nielsen Company, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je netačan, jer je na zahtjev Konkurencijskog vijeća, Protivna strana podneskom broj: 02-26-3-033-37-II/13 dana 20.5.2014. godine, dostavila broj tipova mjerila koji bi zadovoljili tehničke zahtjeve propisane Pravilnikom o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter):

Tabela 1.

R.b.	Proizvođač peoplemetra	Tip peoplemetra	Tehnički zahtjevi iz Pravilnika o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerila gledanosti (peoplemeter)
1.	MEDIARESEARCH Češka	SimEar	Da
2.	Kantar Media, Ujedinjeno Kraljevstvo	Series 5000	Da
3.	TNS, Ujedinjeno kraljevstvo	TARIS 5000	Da
4.	Gfk 7Telecontrol AG , Švicarska	Telecontrol SCORE (Gfk UMX tehnologija)	Da
5.	Telemetrix, Albanija	TiViMat	Da
6.	Da-Design Oy, Finska	Mitronmeter	Da
7.	Da-Design Oy, Finska	iMeter	Da
8.	Video Research Ltd, Japan	VR peoplemeter	Da
9.	AGB lab, Slovenija	TVM4	Da
10.	AGB LAB, Slovenija	TVM5 (TVM5 Lite , TVM5 Lite Autonomus, TVM5-TU, TVM5-BU)	Da
11.	The Nielsen Company, Švicarska	UNITAM	Da

Institut za mjeriteljstvo u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima je donio Naredbu o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije (u daljem tekstu: Naredba), te u Aneksu Naredbe mjerilo gledanosti (peoplemeter) proglasio za mjerilo koje podliježe obaveznoj zakonskoj verifikaciji.

Konkurencijsko vijeće je analizom Naredbe, utvrdilo da je u skladu sa članom 33. stav 1) Zakona o mjeriteljstvu BiH, Institutu za mjeriteljstvo, odnosno direktoru Instituta za mjeriteljstvo data mogućnost da propisuje mjerila, etalone i referentne materijale nad kojima vrši mjeriteljski nadzor, kao i način i sadržaj mjeriteljskog nadzora. Također, je utvrđeno da su u skladu sa Naredbom o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije, svi privredni subjekti koji učestvuju na tržištu pružanja usluge mjerenja gledanosti dužni svake tri godine izvršiti verifikaciju svojih mjernih instrumenata (peoplemeter).

Na usmenoj raspravi (Zapisnik broj:02-26-033-31-II/13 od dana 23.4.2014.godine), podnosilac zahtjeva je izjavio da koristi uređaje dva različita proizvođača, iz Republike Bugarske i Republike Češke, te da proizvođači uređaja zabranjuju da izvrše zakonsku verifikaciju uređaja iz razloga što se prilikom verifikacije dostavljaju izvorni kodovi, a to oni smatraju poslovnom tajnom.

Iz naprijed navedenog proizilazi da je Institut za mjeriteljstvo, u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima, donošenjem podzakonskih akata, uređio tržište pružanja usluge mjerenja TV gledanosti, na način da su privredni subjekti obavezni da koriste uređaje čiji su kvalitet i funkcionalnost u skladu sa evropskim standardima serije EN 45000, odnosno ISO 17025 ili proceduru jednako vrijednu proceduri akreditiranja, a sve sa ciljem da krajnji korisnik usluge mjerenja TV gledanosti ima relevantne i tačne podatke. Regulisanjem ove oblasti ja data mogućnost svim privrednim subjektima koji se bave pružanjem naprijed navedene usluge da učestvuju na tržištu ukoliko njihovi uređaji za mjerenje TV gledanosti (peoplemeter) ispunjavaju tehničke uslove. Shodno tome, Institut za mjeriteljstvo svojim djelovanjem ni u kom slučaju ne vrši ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona.

Vežano za ostale navode koji se odnose na usklađenost i pravni osnov za donošenje Pravilnika o mjeriteljskim i tehničkim uslovima za mjerila gledanosti i Naredbe o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da isti ni na koji način ne spadaju u nadležnosti Konkurencijskog vijeća utvrđenim Zakonom, odnosno da ti navodi za rješavanje konkretne situacije nemaju obilježja stvari za rješavanje po odredbama Zakona, nego po odredbama Zakona o mjeriteljstvu BiH i podzakonskih akata istog Zakona, te zbog toga iste nije pravno ni tretirao.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva.

6. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednik

Gordan Raspudić